

Kultuuri' avitasõ' minnä' Öuruupa parlamenti

Vai mäntsit kultuurõ om löüdä' eräkundõ õuroprogrammõh

Ma loi suurõbidõ eräkundõ programmi' läbi. Tuu oll nall'akas ettevõtminõ, selle, õt ette oll tiidä', õt õnnõ rohelisil liigus pääh määnegi läbinisti olõmuslik programm, ütiskunna ja maailma ärklorofüllisiir-misõ näol ja tõisi ülesannõh, mulisõgu midä nä mulisõsõ', om tuvva' siiä' paksõp kiht õuro-rahha.

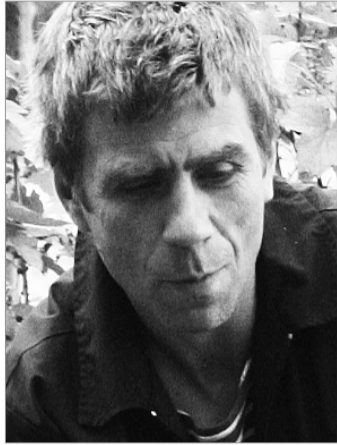
Minnu nakas huvitamma, ku pall'o kõrdu kordus erinevidõ eräkundu valimisprogrammõh sõna kultuur. Kultuur om väega tähtsä, ku lihtineminõ piisavalt kultuursõs kasvatada, sis läävä' edespidi õgasugumatsõ' programmi' väega lühkõkõsis, selle õt kultuurinõ ineminõ lasõõi hindäle pritsiga paska kõrva lask'....

Kõgõpäält rohelisõdõ. Ainumas lausõh programmih, koh sõna kultuur oll siseh: «Geenmuundatud kultuurid kujutavad endast tõsist riski Euroopa bioloogilisele mitmekesisusele ning loovad mahetalunike põldude geneetilise reostumise õhu.» Selge! Edimäne mõtõh oll, õt kasugu teele sammal sälgä. Rohelinõ/Hal'as!... Ja sihsamah, umah kotõh, mitte Brüsselih.

IRL: Sõnna kultuur sisald ütõsainumas väigokõnõ lõik: «Euroopal pole tulevikku ilma lasteta. Seetõttu peab Euroopa rohkem tähelepanu pöörama perede ja laste toetamisele. Sellele eesmärgile aitab kaasa euroopaliku väärtus- ja kultuuriruumi hoidmine.» Midä ma teist sinnä' Brüsselih saada ku ti sääil hoitma nakat. Kultuuriruumi om vaia uuri', tukõ' ja arenda', mitte hoita'. Tiiäti kül' midä hoita' tulõ ku vasta tuult vett laskma nakat!

Reformieräkund tege näo, õt kultuur om timä jaos tähtsä: «Reformieräkund seisab selle eest, et Tallinnast saaks aastal 2011 kõigi aegade kõige edukam Euroopa kultuuripealinn. Seisame selle eest, et eesti keel ja kultuur püsiks läbi aegade. Toetami Eesti kõrgkultuuri viimist Euroopasse. Rikkalik ja eripärane kultuuriruum on Euroopa suurim konkurentsieelis.» Ja sis lajat: «Et jätkuksid Euroopa Liidu investeeringud Eestile olulise infrastruktuuri rajamiseks nii ühistranspordi, vee- ja kanalisatsiooni, kui kultuuri vallas.» No kuulgõ' inemisõ' — sitmiskultuur om kül' olõmah ja bussihkäitumisõ kultuur, a kultuuri kõrvõtsidõ pandminõ kanalisatsiooniga tege minnu väega murõligus ja ettevaatligus.

Mul om kül' väegade kehv

RUITLASE OLAVI

Kirätsura

lihsaisvidolõ õuroparlamendi valimisilõ kandidiirjit jakkus, suurõba eräkunna' ommava' umalt puult õgaüts 12 inemist vällä pandnu'. Kumm vinnü-üi' kuis ka tõmba-ai — s' oost piiragust üle kuvvõ kõrra saa-ai haugada. Konkursõ om kõva — kokko tege s' oo kõvastõ rohkõba ku kümme kandidiirjät üte kotusõ pääle, kirot Võõpsu mõtlõja ja kalamis Ruitlase Olavi.

meelepidäminõ, a tuud ma õks mälehtä, et pääle pronksõdurit ja vinne transiidist ilmajäämist võrrõl ütõ tubli reh-vormieräkundlanõ raadiõh transiidi iist rahha küüsüvat riiki maantirüüvliga. Õt põhimõttõlisõlt om hüägi, õt vinne vagoneist vallalõ saimi, kuna niisama raha võtminõ olõki-i' riigile väiga väärikas tegevüs.

Tiiä-ai', kuis sis õuroliidu liikmõsmaiõ käest raha siiätuuminõ väärikap om. Transiidikopka puhul vähäbält kasutõdi mi infrastruktuuri, õurokopkat tahetas niisama, ait' umma iist? Väiga katõpõlgõlinõ värk!

Sotsiaaldemokraadi': «Loo-vus on oluline tuleviku seisukohalt nii sotsiaalsest kui kultuurilisest aspektist ja innovatsioonile pühendatud programm aitab tõsta inimeste teadlikkust...» Nii ku nakasigi jo looma. Loo-vus, innovatsioon, tiidlikkus... A lõppkokkuvõtõh jääs jutt siski laialivalguvas häüsäs.

Rahvaliit. Nimä' tarvitasõ sõnna «kultuur» liisnaltki pall'õ ja tekitäse' tõelisõ kultuurihä-mä progamm. Midä tiid põllu-miis kultuurist? Põllumehe jaos om kultuur tuu mia põllu pääl võrsit aja. Muu kultuuri kotsilõ mõista-ai tä muud üldä' ku «pole paha!» Tuu mia jaaniõdagu muusikat tege vai ollõsum-mõril, olõ-õi rahvaliitlasõ jaos kultuur, a pido. Ku rahvaliitlanõ om ooperih, kommentiir tä pe-räh: pole paha! Ku tä tulõ kinost vällä, sis kommentiir tä jal' nii. Õnne põllukultuurist tä midägi mõikas, a hingekesele jääs tuust veit'ost. Pääle tuu või-i väigo-kõist Karel Rüütli ilma iihkost-jata Öuruupahe saata'... tä om viil lats ja või sääil suurõh Öuruupah kaoma minnä'.

Keskeräkund: «Hoolimata suurest ühisõsast on iga Euroopa Liidu liikmesriigi jaoks enesestmõistetav seista hea oma ainulaadse kultuuri ja keele arengu eest, sest Euroopa kultuuride mitmekesisusel Euroopa Liidu vaimsus põhinebki. Eesti saab tulla kriisist võitjana välja vaid siis, kui toimub jõuline hariduse ja kultuuri arendamine.»

No midä sa mõistat üldä'?' Geniaalnõ! Eesti kultuur ja kiil ommava' tõtõstõ ainulaadsõ'... tuu pääle om tulnu' Wiedemann, Hurt... no' sis peräh pikkä vahet Keskeräkund kah... Sääne jutt või näile eiski portsu häälekeisi tuvva'. Pläma? Või olla'... Või olla' mitte...

Õuroparlamendi valimisi jaos om mul kats programmi — edimäse nimi om «sitt ihost vällä!»

Saadami õuruupalõ kuus inemist, kinkõst tegeligult tahasimi vallalõ saia'. Om teil meeleh viil Toomas Savvi? Tulõ-õi miilde. Läts õuroparlamenti ja häädü sinnä'. No' olõs mõistlik sinnä' kuus «tegiät» küüditä', kinkõst riigil kriisist vällätulõmisõ jaos kipõstõ vallalõ olõs vaia saia'. Mu valik «sitt ihost vällä» raamõh olõs reformieräkunnast õnnõdu Laine Jänes, lambakavatajast tandsutäht Kristiina Ojuland, Isamaaliidust tüütü virisejä Marko Mihkelson, keskist Vilja Savisaar ja nii edesi... üldse võis loobuda kõigist päält 40 ahtrate poliidiganaisist. Piinaguu Öuruupat ummi õnnõtuõ ülemineku-aastagidõga...

Tõõsõ programmi nimi om «iho sitast vällä». Saadami hüä' mehekese' asju ajama ja las sitt kobrutas siih ummasoõdu edesi. Nii kavva koni' lastas.

Saadami Padari! Tä om tõtõstõ kultuurinõ, ma näi timmä ütõskõrd tiatrih... ja olõ-õi sääne kargaja, hüä tüümesiläne. Oll kõgõ si-tõba ao rahandusministri ja tull võimaluisi müüdä toi-mõgi...

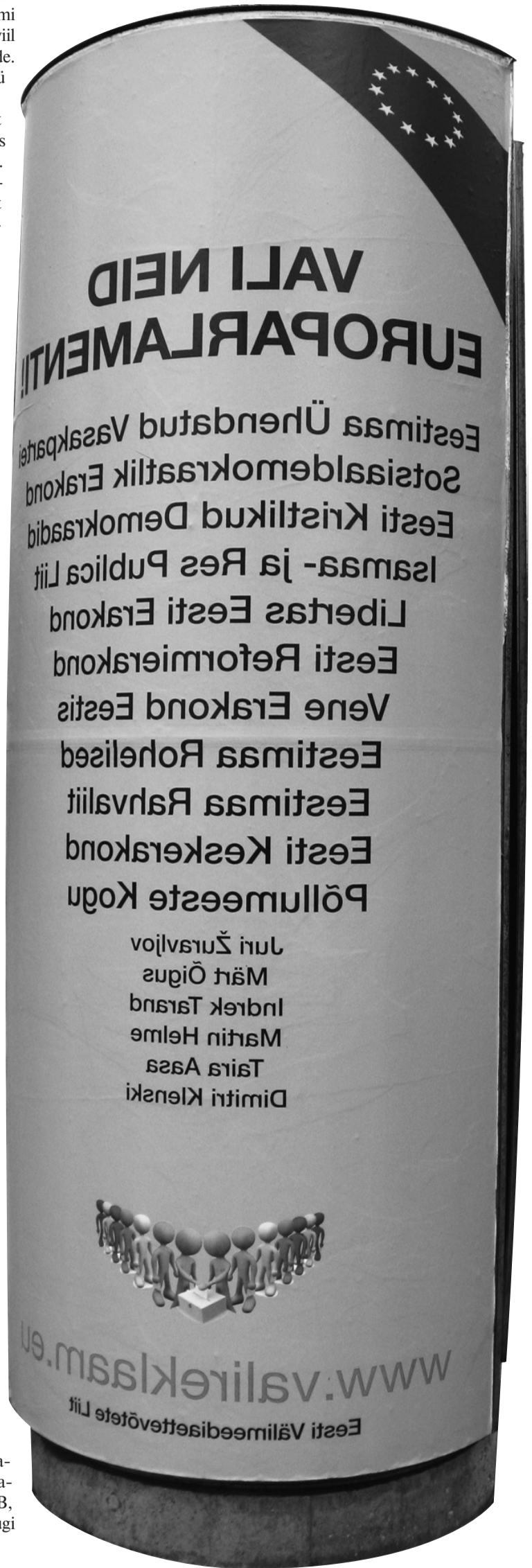
Niisamata Eiki Nestori võisi' saata'... täl om inemisõ nägo, las kaes Öuruupah...

IRL-st saadasi Tunne Kelami. Rohilise Marek Strandbergi saadas kah, olkõ tä läbinisti kultuuri-tu, a mul om vaia, õt kiäki Brüsselih kõik aig korrutasi', nii ku viganõ cd-plaat, õt eestisse ehitätäsi-i' tuumajaama, ehitätäsi-i' tuumajaama... Rein Langi või kah saata'. Tä om ausa miis. Üle keskmäse kultuurinõ kah!

Savisaar om kah hüä miis... Ütelge midä tahat... A kuis mi tä minemä saada? Kiä sis kinkõga opositsiooni jääs?

Ku Savisaar minemä saata', sis nakas Soodom-jagõnõroa toimuma. Edgar piat jäämä, nii ku Kalevi-poig, käsi kalju kammitsah. Kül' tulõ timä aig kah õigõ piä, ku pirru'... Kül' tulõ... Ma saadasi keskist Eesmaa. Enn om kõrralik-tasakaalukas tsentrist... mitte nii ku Kundla va mõni tõõnõ eks-tsentrist...

Ja tõõmõli ütõ väigä kõrra-liku ütõsikuritjäjä om Indrek Tarand. Kindla pääle ullip ku 5B, a Öuruupa mõistõh om tuugi kõva sõna! ■

Lehte tegevä': Toimetaja — Taro Igor, tel. 7954494, mob.5273985, e-post: igor.taro@setomaa.ee

• Kiil — Sarvõ Õiõl • Makett ja külesäädmine — Taro Julia

• Kirätsura: Nutovi Mirjam, Hõrna Maar'a, Sarvõ Õiõ, Lillagu Anti, Riitsaare Evar, Pino Jüri, Ruitlase Olavi, Linnamäe Lauri, Ilvese Aapo, Kauksi Ülle, Hõrna Aare, Matvei Arvi, Raudoja Ahto

• Välläandja: Setomaa Valdade Liitl • Setomaa lehe kolleegium: Urmas Klaas, Helen Alumäe, Ilme Hoidmets, Maarja Hõrn, Ülle Kauksi, Leo Kütt, Annela Laaneots, Anni Lahe, Arvi Matvei, Teele Saarestik, Õie Sarv, Aare Kuura, Indrek Mustimets, Epp Solovjov, Helju Tsopatalo, Vello Jüriõõ, Hindrek Muts

• Trükjā: AS Printall • Lehe ilmumist tugõva Setomaa Kultuuriprogramm • **Kiri Kiroda: Setomaa ajaleht Laossina küla 64308 PÕLVAMAA vai igor.taro@setomaa.ee**

Toimetusõl om õigus kirju toimetä ja naid lühendä